

AKATAPPA

Ekim 2013 - Sayı 166

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Mehmet Mümtaz TUZCU

Mahir KARAYAZI

HİN ŞARKININ GARBINA BİR ALÜFTE GÜFTE SEÇMİŞ KİME NE

Neden ılgar şarkıma, neden mızrapta caygir
Dandik sandık sandığı, bin taşa siydi aygir

Zaç yağı şenlikleri martta uzun çekiyor. Suydu
kabardı, söndü . emsize vardı gündem.
Birik ...birik...: dar ibrik!
Azmettirdi üç azgın, azletti enkazmisyon.
Yeller esti testiden, bakraçla and içildi
Yağdanlığa, yandaşa, keleş gün yavuz dosta

Zargananın tornası çinçin vakti kaç posta
Bize el veren usta bak kimlere elpençe
Apalıklara kanca, çirozlara işkence
Can bu, yaş döker önce! Zırıldar, nağmelenir
Arpadandır cicozlar, silosarpın elenir
Gafil fagofil'lere füzyonfast uygulanır
Ez ez birlikleriyle kırk vagon temerküze

Kırk oğlana, kırk kıza! Eşgütmeye yok ceza
Azmışsın: benzin harı, sızdırmışsın: hakeza!
Cellata sakız aklama, şölene şölen ekleme
İlkin hafif imata, sonra mebzul imate
Sanal erkin erkesi: ata silmiş şehzade
Otağı otağ etmiş, martta uzun çekiyor

Adnan ALGIN

GÜNAH

gül değilim, inat etme, kanat etimi etinle
gömül bana, gönül yük bu ruhbana
dudağına degen dudak derimde tanırım
hançer bile kirpiğinde çok fena

küçüçük suçlar işleyeceğim farzımuhal
günahımdan büyük *fahriye abla* koynunda
teneke meşru, *altına hücum* ne iyi
esas duruşuma bak selimiye yokuşunda

KENDİMİ ZOR TUTUYORUM...

I.
kendimi zor tutuyorum...
kuşları zor tutuyorum...
ağaçları zor tutuyorum...
göğü zor tutuyorum...
sevgiyi zor tutuyorum...
barışı zor tutuyorum...
sabahın serinliğini zor tutuyorum..
başak tarlasından geçen rüzgârı zor tutuyorum...
kıyıya vuran dalganın sesini zor tutuyorum...
sevgiliye gitmenin heyecanını zor tutuyorum...
ormanın uğultusunu, dağın kudretini zor tutuyorum...
oyundan, sokaktan eve dönmeyen çocukları zor tutuyorum...
sabah yüzüme su çarpan, sevdiğime teni seslenen ellerimi
zor tutuyorum...
göğü toprağa kavuşturan yağmuru, ama yağmuru zor
tutuyorum..
ille de insana inanan gönlümü
devletle büyütülmüş çocukluğumu
devleti kustuğum gençliğimi
zor tutuyorum...
sustukça büyüyen geceyi
Ali'yi, Ethem'i gören gözlerimi
ağlamamak için, ağlamamak için
zor tutuyorum...
yaşam bağının üzümü insanı
kendini aşk ile geçeni
kendinden aşk için geçeni
aşkın şarabına süzülünü
zor tutuyorum...
gönlümdeki gülizarın bağbanı o yarı
o yare söylenmiş türküleri
harı, gülü, narı
zor tutuyorum...

01.09.2013

Tahir Abacı, Necati Albayrak, Adnan Algin, Serap Aslı Araklı, Mithat Aslan, Seçil Avcı, Ataman Avdan, Sevil Avşar, Onur Bayrakçeken, Dilek Bayram, Utkun Büyükaşık, Sulhi Ceylan, Ünsal Çankaya, İbrahim Çelebi, M. Güner Demiray, Oresay Özgür Doğan, Öztekin Düzgün, Necati Eker, Sema Enci, Ozan Genç, Coşkan Tugay Gökse, Niyazi Mete Gürkan, Nihan İşiker, Korkut Kabapalamut, Erkan Karakiraz, Hande Karataş, Mahir Karayazı, Yaşar Kavas, Mustafa Ergin Kılıç, Hüseyin Korkmaz, Emre Küçüköğlü, Hüseyin Orsay, Ozan Öztepe, Mehmet Rayman, Sıtkı Sıyrılmış, İlkay Şahin, Mehmet Mümtaz Tuzcu, İrfan Yıldız.

KAÇ ÇEŞİT ŞAİR VAR?

Tahir ABACI

Bu yazının ilk biçimi 2009'da Milliyet Sanat dergisinde yayımlanmıştı. Yazıtı, "Yazıtı burada kesiyorum ama muhtemelen kafamın içinde şairleri ayırtırmaya devam edeceğim" diye bitirmiştım. Öyle de oldu, yazıtı genişlemeye devam etti, epey büyüdü.. Muhtemelen bu yayınından sonra da genişlemeye devam edecek...

Aziz Nesin'in "Türk milletinin üçte ikisi şair" lâfını rafa kaldırmanın zamanıdır, çünkü bu topraklarda yaşayan herkes artık şair. Boy boy, çeşit çeşit şairimiz var. Bu şairleri kümeleştirmek için de, "klasik / modern" "hececi / aruzcu / serbest vezinci" "bireyci / toplumcu / mistik" "lirik / didaktik / pastoral / esprituel" gibi yaygın ölçüler artık yeterli olmayabiliyor. Gerçi Osman Çakmakçı "organik şiir – sentetik şiir" (dolayısıyla şair) ayrımı yaparak epey insanı kızdırdı, ancak daha bir çok ayırtırma yolu ve yöntemi var. Değil mi ki, "metafor" şiirin asli öğelerinden biri, öyleyse biz de şairleri kümeleştirirken metafora başvurabiliriz. Sözelimi, "güneş şair" (ışığı kendisi üreten şair) "mehtap şair" (ışığı başkasından alan şair) ayrımı da sıklıkla başvurulmayan ama bilinen bir ayırım. Ayrımı ileri götürüp, güneş şairleri öncü şairler (yeni bir tutumla dönem başlatmış şairler) ve usta şairler (belli bir tutum ve dönem içinde ustalaşmış şairler) olarak ikiye ayırabiliriz. Mehtap şairlerin ya da moda deyişle "metinlerarasıgiller" in çerçevesi ise daha geniş; bu kümeye etkilenmiş şairler, mukallitler, kaba şiir çoğaltıcılar, hırsızlar (bu son üç grubun şairliği tırnak içine alınarak) eklenebilir.

Bu ayırımlar da kendi içinde yan kollara ayrılabilir kuşkusuz ama biz tekrar sıfır noktasına dönüp bir başka düzlemde yeni bir ayırım yapalım: Şairler, "söylem şairleri" (belli bir söylem kipi tutturup onunla ünlenen şairler) "eylem şairleri" (bireysel ya da toplumsal olgu ve olayları günlük ya da gazete cümleleriyle servis eden şairler) "düzlem şairleri" (etki ve güçlerini belli bir konumdan alan ve o konumlara gönderen şairler) "imgelem şairleri" (daha önce yan yana gelmemiş kelimeleri yan yana getirerek güya yeni "imgeler" üreten şairler) "ünlem şairleri" (her edimlerini dünyaya ve insanlara bir lütuf olarak sunan - sanan - şairler) diye ayrı bir ayırma tabi tutulabilirler.

Şu 'marangoz usulü' ayırma ne dersiniz: Sunta şairler – mdf şairler - masif şairler. Sunta, bir marka olarak doğup zamanla çeşidin adı olmuş, ağaç talaşlarının tutkalla sıkıştırılarak plaka haline getirilmesine dayanan bir tahta çeşidi. Mdf de benzer bir yöntemle ama fındık kabuklarından yapıyor, suntuadan daha yoğun ve sağlam bir malzeme. Masif, doğrudan yekpâre ağaçtan üretilen tahta. Sunta şairlerde her çeşit ağaçtan edinilmiş kıymıklar bulunur ve bu bir çeşitlilik, bir o kadar da uçarılık görüntüsü verir. Mdf şairlerde uçarılık değil, sağlam bir yapı ama tekdüzelik egemendir. Masif şairlerde ise bir omurga vardır, şiirlerde eklemlilik aynı bütünün parçaları olarak kendisini hissettirir. Bir de 'kütük' şairler mi var dediniz? Estağfurullah.

Havada, Karada, Denizdeeee....

Şimdi de felsefi bir ayırım yapalım ve şairleri üçe ayıralım: Ontolojik şairler (ne söyleyip yazsalar kendiliğinden şiir / şiirsel olan şairler), epistemolojik şairler

('çalışma' şairleri, verili şiirin yatay bilgisiyle çoğaltan şairler), fenomenolojik şairler (konum şairleri, belli bir konumun hallerini söyleyen şairler). Bir de 'öyle' olduklarını 'sanar', yani bunlardan biri olduklarını sanan şairler var, onlar ayrı.

'Psikanalitik' bir ayırım yapmayı da unutmayalım: Nevrotik şairler (sinirli hâl şairleri) rüya şairleri (iki uyku arası söyleyen şairler) sayıklama şairleri (hiç uyanmadan söyleyen şairler) sanrı şairleri (gidip gelerek söyleyen şairler), 'border-line' şairler (aslan gibi kükrelemekle kediyeye dönmek arasında gidip gelen şairler), melankoli şairleri (bir kenara ilişiverip kendilerine ilişilmemesini rica eden mırıltı şairleri), manik şairler (makinelik tüfek gibi ağızına geleni söyleyen şairler) .

Nörolojik bir ayırım da şart oldu: İkınan şairler (zor söyleyen, ufak ufak çıkarabilen şairler – ki en büyük sıkıntıları döktürdüklerinin benzer oluşudur) kekeme şairler ('şu daldaki kuşlar gibi gaga gagaya verelim' derken 'tayming' i kaçırıp değişen pozisyon nedeniyle sevgiliden, bir kıymık anlam için ortalığı velveleye vererek okuyucudan tokat yiyen şairler) spastik şairler (kolları bacakları değil ama dilleri irade dışı işleyen ve birbiriyle küskün dizeleri üst üste yığan şairler) tikli şairler (aynı kelimeleri ve temaları döne döne yineleyen şairler).

Biraz da stadyuma gidelim. Orada da birkaç çeşit şair var: Defansif şairler (kötüsü taklitçi, iyisi 'restoratör' olan şairler, klasikçiler), ofansif şairler (boş alanda çalım atmaya seven şairler, avangartlar, snoblar), sağaçık şairler (devlet görevlerinde yerleri garanti olan şairler), solaçık şairler (pek pas alamayan ama kendi üretkenlikleriyle adam geçebilen şairler), oyun kurucu - pasör şairler (al-ver şairler, varolmak için hep başkalarına ihtiyacı olan şairler).

Matematiksel daha doğrusu geometrik bir ayırım da es geçilmemeli: Çizgisel şairler (düz söyleyen şairler) parabolik şairler (dağıtan ama sonra toparlayan şairler) hiperbolik şairler (dağıtan ama bir türlü toparlayamayan şairler).

Müzikal bir ayırım: Melodik şairler (enine bezeyebilen ama tek sesli şairler) armonik şairler (dikine derinleşebilen çok sesli şairler). Tanpınar, Ahmet Haşim'in şiirle adeta resim yaptığını söyler, Yahya Kemal de şiiri bir beste olarak görür. Kimi şairlerin 'mimar'ı önemsedikleri de eleştirel bir vurgudur. Öyleyse mecazi anlamda ressam şairler – bestekâr şairler – mimar şairler diye bir ayırım da yapabiliriz.

Şöyle bir ayırım bile mümkün: Havacı şairler (gökyüzünde, uzayda, dağlarda, bulutların üstünde dolaşan şairler) denizci şairler (kıyıları, denizleri, ummanları söyleyen şairler) karacı şairler (bozkır türkükleri söyleyen şairler). Yeter ki savaşı çıkmamasın!

At, Avrat, Silah...

Silahları sevmem. Ama gel de şöyle bir şair ayırma yapma: Tek tabanca şairler (şarjörü boşaltıp yenisi dolana kadar bekleyen şairler), kurusıkı şairler (adı üstünde!), makineli tüfek şairler (sadece kurşun değil ellerine ne geçerse fırlatan şairler), ağızdan dolma tüfek şairler (adı üstünde, tek atımlık barutu olan şairler), av tüfeği şairler (uçana kaçana 'saçma' savuran şairler), top şairler (aman yanlış anlama olmasın, 'top'un argodaki anlamı değil kasıt, gümbür gümbür gümbürdeyen şairler), okçu şairler (hâlâ ok ve yay kullanan 'bizim köy' şairleri).

Eski siyah beyaz filmlerden bilirsiniz, insanımız otomobillerle haşır neşir olunca birbirlerine otomobil parçalarının adlarını takmışlardır: Kriko Kamil, Şanzıman Şaziye, Karbüratör Ahmet, vs. Şairler de, özelliklerine göre

Dilek BAYRAM

KAM

Tanrı'yı hangi gözünle görüyorsun
bu gece?
Ben her kelimedede duruyor
soluklanıyorum.
Yol uzun, yol değil hatta deniz
Denizaşırı yolculuklarda kırılıyorum.
Ay temsil ediyor bu gece
adını öğrendiğinde değil
tanıdığına kaybedilen insanlığı.
Gece yarısını geçti...
Hangi yönle düşünürsün
Tanrı'yı?
Adadığımız adaklara bir yenisi daha.
Buradan kaçmak istiyorum
ve yasal değil bu.
Gecenin tortusunda
beynimin ağacında rengârenk çaputlar.
Mutfaktaki böceğin yürüyüşünü bile
Duyuyorum.

otomobil aksamlarına benzemezler mi? Debriyaj şairler, fren şairler, gaz şairler, egzoz şairler, krikolo şairler, karbüratör şairler, şanzıman şairler... (Bu kez parantez içi açıklama yok, okurun keyfine bırakıyorum).

Araç çeşitlerine göre ayırım da mümkün: Bisiklet (yükü hafif) şairler, otomobil (keyfine takılan) şairler, otobüs (herkesle haşır neşir) şairler, kamyon (yükü ağır) şairler. Dilim varmıyor ama bir de 'taş arabası' şairler var...

Otodan söz edince akla 'kaporta' kısmı da geliyor. Ama işin o kısmını başka bir alana, kılık kıyafet kısmına taşımak şartıyla. Şairleri kaportalarına (giyim tarzlarına) göre ayıralım dediğimizde de çeşit çok: Smokin(li) şairler, grandtuvalet(li) şairler, 'dandy' şairler, papyon(lu) şairler, ekose ceket(li) şairler, takım elbise(li) şairler, dekolte şairler, şal(li) şairler, mini etek(li) şairler, kot(lu) şairler, spor giyim(li) şairler, berduş şairler, pejmürde şairler... (Parantez içi ekleri kullanmasanız da olur: Şairlerin giyim tarzlarıyla şairlerinin içeriği birbirinden ayrıktır düşmez pek).

Bitkiler alanına ayaklarım geri geri gidiyor, çeşit çok çünkü. Örneğin meyhanelerdeki şairler masalarında başka şairlere dair nitelemelere kulak verecek olursanız en çok "hıyar şair" olduğu sonucuna varırsınız. "İşte geldik gidiyoruz bu diyara / Eskiden turptuk şimdi döndük hıyara" dizelerini anımsayarak, bunu ortak payda sayıp ayrıca ısırğan şairler, (her derde) maydanoz şairler, turp şairler, seftali şairler, (çetin) ceviz şairler, fındık(çı) şairler, fıstık şairler, patates şairler, patlıcan şairler, ebegümeci şairler, soğan şairler, çalı fasulyesi şairler... diye çeşitlendirebiliriz.

Hayvan, böcek vb. alanlarına girmeyelim, en "yavşak" (başkalarından beslenen bit) olanın bile sağa sola "yavşaklar" diye saldırdığını görüp aklımızdan olabiliriz.

Yazının bu ikinci versiyonunu da burada kesiyorum ama kafamın içinde şairleri ayırtmaya devam edeceğimi artık biliyorum. Ben kendimi yine birkaç ayrıma yakıştırdım, ya siz?

Korkut KABAPALAMUT

BEBEKLER BÜYÜYÜNCE

Ben hiç kimseyim, art arda söndürün ışıkları
Her yolculuğunda batan bir yelkenliden şimdi indim
Seslensem kendim işitiyorum karanlık dalgalara
Bir midye kimse fark etmeden açılıp kapanıyor

Göğün damarlarını gördüm diye yazmış ihtiyar ozan
Bir aslan geziniyor dağların arkasında
Her karşılaşmada konuşmayı unuttuğum şu kadın
Yas tutmayı öğretiyor denize

Tanışalım ama adınızı söylemeyin
Bütün gece dönüp dursun makaralar
(*Bilmediğim bir dili öğreniyim böylelikle*)
Masada bir sürahi temiz su
Gözlerinizden akıp geçen bulutlar
İlk söz çocuklara bırakılsın her konuşmada

Oradaydık ve şimdi buradayız
Sersemce bakınıyoruz soru sorsalar
Acaba hangi kıyıda incecektik
Pazardan bir şeyler alınacak mı?
Yanlışlıklaymiş gibi dokunuyorum elinize
Sevdiğiniz kişilerin hatırlarını soruyorum
Canınız yanıyor sanki bembeyaz bir hayvana

*(Uzaklarda kömür ocaklarının ezgisi
Yeni seferlere hazırlanan gemiler
Bir ağaçta yüzü gülen elmalar
Pamuk tarlasında sevişen silüetler olmalı)*

Ben *biri* miyim yani, her seferinde kâğıtlara bakıyorum
Genç kadınlara soruyorum utana sıkıla
Dikkatle inceliyorum duvarlar boyalı mı?
Kısa öyküler yazan çocuğa ne oldu
Bebekler büyüyünce dünyaya ısınamazsa?

Yokum diyorum her yaz çarpışsam bir balığa

Hande KARATAŞ

SAKLAN'KAÇ

Tanrı ağır; cennet kırılıyor olduğum yerden
kaçarken kuşların arka sokaklarına
gasp ettiğim kemikler:
yalnızlığımın belini doğrultacak omurga
Hasta çiçeklerin yatağında uzanan sokak
çocukları göğün yarıklarından sızan
orada, bir yerdeyim: su ve küllün ayrı düşen sevdasında
Gölge kedisinin şarkısını mırıldanırken duvarlar
dibinde yeni anlamlar dilenen ucuz metafor
yürüdükçe; eksiliyorum bir kelime
ve iki kelime daha
Yer kürenin ateşten ağı; bir balık gibi telaşlıyım
magmanın basamaklarını tırmanırken
av mevsimi: solungaçlarımdan vurduğum o akşam karı
İntihar ağır; yağlı boya tablosunda bekliyor yaşam
kıpırtısının hacmini yutarken yalnızlık
derimin altındaki çıldırmaş hava: sonsuz bir deniz yolculuğu
kara sularda

METİN OL CELÂL!

Basın ve yayından sorumlu bir Bilal
Dergâhı izzetinde gülümser bir melâl
Hep dedim bu şiirler sana helal
Güleriz ağlanacak halimize Metin Celal

Galata Köprüsü'nden düşen gözlük
Ruhunda var binbir sözlük
Şiiri acı bir şaka gibi
Bakıyor Galata Kulesi'nden

Şiire otomasyon çekmeden önce
'Kendi Kendini Tatmin' etmeden önce
'Adım Ölüm', soyadım matbû
Gülerek geçerim Divan Yolu'ndan

Saatim İstanbul kadar eski
Gözlerim 'kitap kapağı' kadar yeni
Bir şiire düştüm ki Kapalı Çarşı'da
Hiç ölüm bırakmadı karşıda

Uzun boylu Apollinaire'im sanki
Yağmur Şiir'i ben yazdım sanki
Tünel'den geçtim zamanın ötesine
Kederim İstiklâl'de kaldı sanki

Şemsiyesiz tutarım yağan şiiri
Kâğıtlar yalancı kalem sahici
Daha çok bakarım gökyüzüne
Özgür ve Metin bir Celâlî sanki

Öztekin DÜZGÜN

BİRLİK İKRARI*

Tahrike kol kanat gözlerle bekliyorum.

Ellerini görsem,
yumruğum balyoz ağırlığı olur.
Evime gelsen,
zili çalmaya fırsatın olmaz,
çekip alırım seni içeri,
akciğer temizliği nedir, görülür.
Pompaladığın her kan
savurduğumuz güzel küfürlerle süslenir.

Beklediğim;
pörsümüş pazılarımın itirafıdır.
Belki sınav çekmeyi öğretirsin,
sonra da mekik.
Cançocuğun yanağında devrim baloncuk pişer.
Bütün hazırlıkları görürüz,
Kürtleri anlar işçiler.
Cem olsak gökyüzünden devşiririz cümleler.

*Gezi'den önce
Gazi'de yazıldı.

BOŞ VERİLMEYECEK ŞEYLER

-köprüünün üstünde bulutun tuttuğu inat-

Karmaşık bir ülkeye kaynamış hallerim
Sokakları yarım yamalak göçmen
Limanları tamtamına mübadil
Kolumun ve her uzantımın yavaşlamasından belli
İyice dibe çekerim
Düşmek hafif bir ayılsama

Kendine kardeş yapılmış birinin yansızlığı
Yüzünün her karışı ölçülmeyen biçim
Yorulunca kesmeşekerden
Kaşıkları bellek gelir aklına
Suya ve kedere inanmak bedeldir

Tüm bunlar oluyorken
Pansumana eğilir komşunun *Nermin*
Bileklerine kadar yaşamak getirir
Boş vermek olmaz...

Mustafa Ergin KILIÇ

SU MERCİMEĞİ

her yanım yara
anlat dedim şu kabuk
değiştirme hikâyesini
yılana
bukalemuna
yalana

ne zaman geçecek bu hüznün
işe giderken şu kadın
yine kırmızı ayakkabı giyecek mi
saçına su dalgası serpecek mi

bir çocuk okul çıkışı
suluğunda kalan suyu
sardunyanın dibine dökecek mi

hangi haritayı assak
yaşam duvarımıza
hangi haritayı açsak masamıza
deniz
çıkacak mı karşımıza

hep bir kriter değil de
hep bir krater gölü
bir su mercimeği
bir çuha çiçeği

bir kulüp rakısı
çayırın üzerinde
ince belli bardak
gazete kâğıdına serilmiş de

Sema ENCI

BIRAKAMAYIŞ

sizin gözleriniz var mı? bakmadım.
gidecek bir eviniz?
bu yol benim yolum
üstünde doğup batır gün
üstünde gemilere uzanır gölgeler
ipince bir kadına benzer yürüsem
yürümesem kemana
size bunu anlatmadım.

apaydınlık bir bugündür
herkesin kendine döndüğü
biçimleri ışıkla buluşturdum
neye uzandıysam merdiven altı
yedi, sekiz
dokuzu da sayarsam ona benim diyeceğim
bir yalanınız var mı? inandırdığımız...
ah neydi onun adı neydi
dibinde kimseydim
neydi adı bir söylesem.

sizin her şeye yeniden başlamanız var mı?
herkese benzeyen
ama değişilmeyen hiçbir şeye
otobüse yetişmeleriniz?
bu beklemeler benim
lütfen lütfen gidiniz!
incinmelerle renkleniyor sardunyalır
bu sır benim söyleyemem
o ve ben
denizlerce sessiziz.

siz serçeleri sever misiniz?
lütfen hayır deyin lütfen
aramızda bir akşam
aramızda gerçek bir akşam
kırık dökük bir anıya sarılıyorum ah bunlar elleriniz
sarılmasam yine elleriniz
koskoca bir ormanı andırıyordu bendeki
bırakmadım.

30 Temmuz 2013

Necati EKER

HUZURSUZ

sessizliğin sınıyor üzerime
kokusu jilet ten keskin
varlığın
okunmayı bekleyen şiir
uzak yerinde odanın

yorgunuz ve soluk
saçı sakalı ağarmış
duman olmuş sigara
halimiz huzur

Ozan ÖZTEPE

LACİVERT NEDİR?

Tokatlıyan'dan Ömer Hayyam'a doğru inerken küçük bir ilik dükkânı belirecek yanbaşınızda. Tabelası altın varak; doğraması ipekten, güneş dokunacak boynunuza kapıdan içeri girerken. Şimdi sol yanınıza bakın; dünyanın tüm düğmeleri, iğneleri, iplikleri rengârenk. Yedi kat atlas yeni rüyanızı sunacak birazdan size. Yavaş yavaş yaklaşın eşyalardan kalan boşluğa. Karşınızdaki geniş berjerde bacak bacak üstüne atmış oturan Ülgen Dayı; alt dudağına yerleşik sigarasıyla sizi seyrediyor olacak. Durmayın sorun o'na İstanbul'un dengesini size sonsuz laciverti anlatacak.

Necati ALBAYRAK

KADİM

gönlüm sevdaya
düştüğünden beri dar
gelmez mi hırkam

soyunsam şöyle
adem'le havva içim
gölgenden uzak

böceksek eğer
gömleğimiz ateşten
bu kışlar niçin

ışıldıyor yer
sanki kuyruklu yıldız
taşa bağlanmış

acılar derin
bahçelerde patlayan
yaban otları

toprağa sargın
dünyadan kadim kalbim
döner kendine

üşür de yağmur
sessizliğe bürünür
kar olur birden

erimeyen buz
tuzu yetmez tenlerin
ağlamak da boş

yen terk sökülme
bal ve ağudan için
gövdeme tuzak

döktüğüm yaşlar
fikrimin ince gülü
kokun mu vermez

ARTIK ÖNÜMÜZDEKİ MAÇLARA BAKACAĞIZ

Ozan GENÇ

Ne denli arıyüresel (saftorik) biri olduğumu ilk şiir kitabımla ödül başvuruları yaptığımda anlamıştım. Elbette ummuyordum, ödül yüz tane, o yıl çıkan şiir kitabı sayısı bin tane, başka deyişle dokuz yüz kişi açıkta kalacak... Bilmem ki neden artırmazlar şu ödüllerin sayısını. Bin ödül olsa, hatta beş bin ödül olsa... Neden sadece ölü ozanlar adına ödül konuyor ki? Yaşayan bunca ozan var, her birinin adına ödül konsa... Ne hoş olur, düşünün, bu yıl ben Leyla Şehla ödülünü almışım, gelecek yıl Leyla Şehla Ozan Genç ödülünü almış... (Bazı kişilikler var ki - onlar kendilerini bilir - onlar adına konacak hiçbir ödülü istemem yalnız!) Kasaba belediyeleri ödül koysa... Köy muhtarlıkları ödül koysa... Ozanlarımız ödüle doysa...

Ummuyordum ya, olsun ilk adımdır, sonra hiç değilse seçici kurullardaki kişiler şiirlerimi okumaş olurlar deyip bir kaç ödüle başvuru yaptım ilk şiir kitabımla.

İlk ödül açıklandı, sonuçlara bir şey ummadan yan gözle baktım doğal olarak, yaşam beni bir kez olsun yalanlamadı ki o konuda da yalanlasın. Anladığınız üzere, ödül modül yok. Yok da, kazanan arkadaş benden iyi ozan değil. Daha dize kurmayı bile bilmeyen, tümceleri üst üste yığmakla şiir yazdığını sanan, üstelik öykünücü biri. Olsun, neyse. Zaten beklenti başka, yukarda dediğim üzere.

Ödülün açıklandığı hafta, rastlantı, seçici kuruldan biriyle yazınsal bir toplantının yemeğinde karşılaştık. Ad vermeyim, tanınmış biri. Ben ilk kez görüyorum. Kendimi tanıttım, elimi uzattım. "Sevindim" deyip önümüzdeki ikimiz için ortak konulmuş ara sıcaklara yumuldu, bana tek bir sosis parçası bırakarak. Adımı duymak ise yüzünde hiçbir kıpı oluşturmamıştı. Şiire bir yenilik ve dönüşüm getirmiş olan şiirlerim de seçici kurul üyesi olarak bir kıpı yaratmamıştı demek ki adamda.

Akşam, kokteyl için toplanıldığında, ozan arkadaşlara adamın tanımazlıktan gelişini anlattım. Nereden tanıdığımı sordular.

"Daha önce tanışmadık ki. Seçici kurul üyesi olduğu ödüle katılmıştım. Kitabımı okuduğuna göre, beni bilmesi gerek" dedim.

Arkadaşlarımın yüzünde bir gülümseme gezinir gibi oldu. Aralarında bakıştıklarında gülümsememin ucunun alaya kaçtığını sezer gibi oldum. Şimdi anlıyorum ki arıyüresliliğime gülmüşlerdi. Aktan Dizedizer,

"Kitapları nereye teslim ettin?" diye sordu.

"*Veda Busesi* dergisine" dedim, "Ödül yönetmeliğine göre oraya teslim edilmesi gerekiyordu on adet kitabın."

"Yarın git de al oradan kitaplarını" dedi Aktan.

"Seçici kurul kitapları okuduktan sonra geri mi veriyor ki?" diye sordum.

Arkadaşların gülümsemesinde bu kez açık bir alay vardı. Oradan uzaklaştım.

Diğer ödüller de art arda açıklandı. Sanki yetenezsiz ozanları özellikle seçmişlerdi. Suyunun suyuna şiir yazan bir dizi adama daha ödül verdiler, onların dergilerde, gazetelerde ve ortalıkta kostaklanarak gezinmelerine, iri sözler etmelerine yol açtılar; sanki kimsenin umurundaymış gibi.

Üç yıl sonra ikinci şiir kitabımla ödüllere başvururken daha deneyimliydim elbette. Seçici kurul üyelerinin beni tanımamalarına da olanak yoktu. Ozan olanlar için güzel yazılar döşenmiş, eleştirmen olanlarla güzel söyleşiler yapıp yayımlamış, yazılarımda hepsine göndermelerde bulunmuşum. Birkaçıyla da içkiyi arkadaşları olduk. Hesapları da ben ödedim.

İki ödülü garanti görüyor, üçüncüsünü de alabileceğimi umuyordum. Birini bile alamadım, yine sıfır çektim.

Bu kez ortaya değil de, tek bir arkadaşına, Memet Ahmetgil'e yakıncak oldum. Yine aynı alaycı gülümseme...

"Yahu Allah aşkına söyle şu işin gizini. Onca güzel şiir yazıyorum, bir ödül alamıyorum"

"Güzel şiir yazıp yazmadığımı bilemem. O konuda bir şey söyleyemem. Ancak ödül konusu başka, güzel şiir yazmak başka. İkisini karıştırmayalım." dedi.

"Söyle o zaman işin gizini" dedim.

Güldü ve yanımdan uzaklaştı Memet, kendisi en çok ödül alan ozanlardan biriydi, söyler miydi elbette işin gizini...

Artık düşlerimde ödül törenleri görmeye başladım. O denli de canlı oluyorlardı ki, sabahları uyanınca bir türlü kendime gelemiyordum. Ayça'nın dediğine göre, uyurken de sayıklıyor, "Bu ödül bana değil, tüm kuşağımıza verilmiştir... Acılı kuşağımıza... Ozanlar birleşin... Biz iki bin kuşağı tam iki bin ozaniz, karşımızda kimse duramaz... Bu ödül ozan oligarşilerini yıkma doğrultusunda bir adımdır... Bu ödülü bir kezcik bile şiirimi yayımlamayan *Haram Elma* dergisine armağan ediyorum... Bu bir el alıp el verme olayıdır... Ustalardan aldığımız eli genç ozan kardeşlerimize veriyoruz..." gibi sözler ediyordum.

"Hepsini anladım da, şiirdeki ustaların arasında Sophia Loren'i, Brigitte Bardot'yu, Zerrin Egeliler'i, Carmen Elektra'yı, Jennifer Aniston'u, Angelina Jolie'yi, Hande Ataizi'yi, Asena'yı, Gülben Ergen'i niye sayıyorsun?" dedi bozuk bir yüzle Ayça.

"Yok canım, ozanları saydığımı anımsıyorum, adlarını benzetmişsin. Düş işte!" dedim.

Üçüncü kitabımda artık deneyimliydim. Herkes gibi yapıp, başka ozanlardan gizleyecek değilim: Oturup teker teker aradım ödül öncesi, seçici kurul üyelerini. Hepsi, daha sesimi duyar duymaz:

"Oyum senin" dediler.

"Yalnız" diye ekledi iki ayrı ödülde seçici kurul üyesi olan Çetin Çürükceviz, "Ödül parasının yarısı senin, yarısını seçici kurula dağıtacağız, ona göre!"

Ödül parası için ne düşler kurmuşum aslında, ama umarsız olurdum, ne yapalım, yarısıyla yetinecektik artık. Olmasa daha mı iyiydi?

Beş ödüle başvurmuşum. Ayça'ya, "İster misin, beşini de alayım" dedim. Verilen sözlere bakılırsa durum öyle görünüyordu.

Sonuçlar açıklandı. Yaşam bir kez daha yalanlandı, umutlar yine boşa çıktı. Araştırdım, sadece iki ödül için birer oy almışım. Her iki ödülde de yedişer kişilik seçici kurul var. Kimileri her iki kurulda da var. Teker teker aradım yeniden. Her kimi aradıysam,

"Ben sana verdim ama öteki üyeler..." dediler sözcüğü sözcüğüne.

Tam "Züğürt Ağa" filmindeki "Ağam o bir oy vallah benim oyumdur" durumu.

Nasıl öfkelenim o bir oyu bana verene... Bir oy vermiş, yedi kişinin namusunu kurtarmıştı. Can dostlarım, ödülsüz ozanlar, bunun bir yöntem olabileceğini söylediler, örnekler verdiler... Bu arada ödülü alan - bence çok yetenezsiz - iki ozanın ödül tutarının tamamını seçici kurula bıraktıkları söylentisi de yayıldı.

Sözün kısası, yaşam geldi geçiyor, bir ödülüm bile yok...

Artık önümüzdeki maçlara bakacağız!

Seçil AVCI

GÜRÜLTÜDE UYUYAN ÇOCUKLAR

“Çekirdekdeki oksijene isabet etti kurşun
patlattı cümleyi
cümlemizi...

*durmadan tehdit altında
menekşeyi andıran insan yüzleri
bu beylik lâflar da
gürültüde uyuyan çocuklardır”*

bir bakışta tanıyamazsın beni
katliam değil, çatışma diye geçiyor
mürekkepli kese kâğıtlarında adım
toprağın örtmediği mezarlıklarım
eteği yırtık bir küçük kadını
topraktan önce üç çocuk öldüm
-hava, ten ve deniz-
gazetelerde sayfa üçtüm
küçük bir kan lekesi
kanadı tutuşmuş kuşlardım
dökülmüştüm kaldırımınıza
sınıfta kaldığım yazıyordu her yanda
yanlış kıyafetle katılmışım
cinayet karnavalımıza

Bana bakıp ortancaları sevmek
dört buçuktan beş olsaydı keşke

Başı yorgunluktan masaya düşen
bir çocuk gibi kaldı hayat
kucağında

Nihan IŞIKER

MAVİÇELEN

maviydim
turuncu bir ülkede batıyordum göze
al beni
portakal bahçelerinin renginde kaybet
sonra bul yeniden

portakal mevsimi
turuncu yanyor lambalar
yağmura sinmiş narenciye kokusu
içimde bir korku
ya sönerse ilahî ışık

kolaymış hayat
tecrübelerden
sustu gök
söndü şehrin ışığı
âh...

İlkay ŞAHİN

HURUFİ KEŞİŞ

tuttu
sırrına sıraladığı cesetleri
diriltten peygamber öğüdünü

üzülmedi
dediler uyanman gereksiz
kendini kendi hâline bıraktı

gördü
burada bir alfabe intihar etti
ona ne vakittir hiçlenen

keşiş üzüntüsünden harf topluyordu

Yaşar KAVAS

ŞEHRİN DÜŞTÜĞÜ YER

“her şehir bir gün düşeceğini bilir
bilhassa bunu sultanlar öğretir”

Dün gece dedem kadar iyi
ölecektim babam gibi
iyi sevişmek de isterdim sorsalar
ama küf kokarım elimden
demir eksik olmaz kurşunda-
ki ses benim

halbuki yaklaşık on sekiz yıl
hayata hazırlandım ölüme
giderken yazacağım bunları

evrenden bir neden arakladım
doğduğuma inansın diye annem
gecenin geç vurduğu saatlerden döndüm
aklıma kazıyınca çiçek açığını
toprağı bol bahçivana tapmalıydım zaten
sonra izinden gidilen yıldızlar
topuğuma kenetlenmeliydi yollarda
yürümek çünkü bende başlar hep

şehrin düştüğü yerde kahr sesini bulur
ve ılık bir kaldırıma uyanır
sükut ve sabır
bu bendeki bozguna uğramış dolunay suskusundan
ya da öfkesini kaybetmesi tanrının

içim dışım ıssız sokak
arasında bir tutam çiçek ölüsü
üstelik ağıtını dinleyeceğim her ağrı
yangına yeniden yazılmış

yangın kıvılcım tekrarı
büyüdükçe şakıyan
bir şen ateş.

KIRIK GÜN TOPLAYICISINDAN NOTLAR -1

Hüseyin KORKMAZ

/+

Gün toplayıcısı: Şair, yıkık günleri toplar. Biriktirir. Şiirin malzemesidir o günler, yaşam alanı yaratmak için zaruridir hem de. Her kim yıkık günlerini atmadan biriktirir, günü gelince kullanırım derse o kazanç yapar. Çünkü bizler hüznlerden, dertlerden, mutluluklardan, hayallerden, aşklardan ve gün kırıklarından hayat yapmasını bilenlerdeniz. Ey şair, yüce gönül eskicisi, kalbin güller ve güzeller yurdu olsun! Hadi durma kuşan yalnızlığını, sokağa siz!

/+

Kayboluş serüveninde a'nın şapkası da var: Türkiye her zamanki çalkantılı dönemlerini yaşıyor; ölümler, göçler, eşitsizler, ötekileştirmeler, adaletsizlikler, katliamlar ülkemin kaderi! "Kader, seçimlerimizin sonucudur" yoksa bizler mi demokrasi adına zulme alkış tutuyoruz? Evet şair, doğru, güzel ve iyi olanı size müjdeledi. Duyun ve görün! Şiir, ruhun iç dinamiğini hareket ettirir. Devinen bilinç yerinde duramaz; hep iyi ve doğru ve güzele yürür ve yürümek ister. Bu serüven adaletli bir hayatın mümkün olabileceğini fısıldadı!

Sahi, a'nın şapkası nerde? Rüzgâr; dağlarda, ovalarda, kırlarda ve en çok da yayla kızlarının seslerinde dip köşe şapkasını arar durur. Bu hâline üzölmemek, ağlamamak elimde değil ki! Ben ihtiyar çocuk olarak vardım huzuruna, dedim ki: Mekânın yok, aşk katında!

/+

Kendimi ararım kendimde: Hüseyinler arasında kayıbm, bu doğru. Belki bir kırık aynadır şiirsel sözlerim, kırık parçanın kırıkında da yaşım eksik olsa da! İkinci yeni çarşısında hakkın gülleri sıra sıra; dost nazarında şiir divanına yüz sürdüm haberiniz ola! Şiir gönüllü kalbiniz yok mu imgelerin efendisi gibi!

/+

Şiir hasadı ayaklanması: İradenin fonksiyonu hayat-şiir denkleşmesini sağladığında aklın süzgecinden geçen anlamların birikintisi şiirde yerini alır.

/+

Şiirin karakter analizi: Mürekkebi kandan süzme işlemi sonucu ortaya çıkan büyü. Yaşamın bıraktığı izleri sezgisel çoğalışla sunan şair, yaşamın ederi olarak duyarlı bir bilinç, hissetme yetisi olan bir zekâ, şiir için karşı konulamaz saygı ve özveri kazandı. O gizil mağara duvarına çizilen resimden doğan şiir, kutsal kabullenirliği olan bir başlangıç noktasıydı! Şiir, her tür tükenirliliğin direnci ve hayata hesap verme ve hayattan hesap sorma iradesine sahip. Yalnızlığın panzeri sezgidir, şiir karakterinde bol miktarda mevcuttur.

/+

Ruhsal arınma: Şiir.

/+

Ah! O "hüznüğüzel" günler: Şimdi darmadağın bir hayat yaşadığımı bilemezsiniz. Merak ediyorsanız kalbinize bakabilirsiniz. Yapayalnız ve yapayalnız şeylerinizin toplamıyım. Dağınık su, yatağım üşüyen yaz misali! Yazlar üşümez deme, öyle üşürler ki, onu kucaklayacak tanrısı yoksa hele de!

/+

Esmer boşluğa sitem sağanağı: Temmuzun son kanat alışıydı bugün! Neden gecikmeli yaşadım ki; "şimdi" boynunu eğmiş, anı'nın kapısı açık kalsın bari. Kapama. İçine hayat dolabilir, unutma! Bir şair der ki; "şiir, hayatın ağrısını yarasıdır". Yoksa şiir ağrısı mı kalbimdeki bu sarsıntı! Sözcük, dilimizde kabuklanır ve dökülür nasılsa, giderim deme, giden günlerin yükü ağır olur!

/+

Bir şiiri yaşamak: Gözleri var ki, yangın karası, uçsuz bir derinlik gibi insanı intihara özendirir; gülüşü vardı, sert iklimlerin çiçek neşesi ya da her an kendine ağlamaya hazır güz solgunu ve bense onları daha çok kuşa benzetirim gelip konar diye olasılık dalına. Dizeleri gül ve kuş incisi. Yarasını ilk önce bir göz açmıştır ve kanatmıştır belli ki. Karanfile ağlar olmaz, kır çiçeğine yalvarır ses vermez, son bir umudu gülü görür varır yanına, yüzüne bile bakmaz ki aşk; düşünür bir Hüseyin'den kaç şair ve o şairden kaç şiir çıkar.

/+

Kışkırtıcı farkındalık nasıl yaratılır: Sessizlik ruhu yonttukça, içinden aşk, sevgi, hüzn, merhametlik heykeli yükselecek. Geçmişine in, içine çöreklenmiş karanlığı güneşe çıkart, çünkü şiir, bizim eserimiz!

/+

Kutsal yakarış için bir öneri: Papa Wallenda: Hayat ip üstündedir, gerisi hep beklemektir.

/+

Kayıp ağaçlarında cırcır böceklerinin kabuktan çıkma sancıları: Cırcır böceklerinin kabuklarını biriktirme koleksiyonumda kabuğunu atamamış sancılara rastladım.

M. Güner DEMİRAY

SİS DAĞILIRKEN

Kendini keşfetmiş bir bilinç
Toprağın damarından
Sabahın iksirini içiyor

Gül tomurcuklandı
Katı gecelerin koynunda aynalar
Güneşin ucunu yansıtmaya durdu
Ulu ormanı seçebiliyorum

Gençliğime döndüm de bugün
Sıcak kalbimin çılgınlığını döktüm,
Ta o köylerden
Toplayıp getirdiğim dağ rüzgârlarını
Boşalttım meydanlara
Yağmurlarım tohumları çatlattı

İşte zamanın hamlesi
Uçurumların kapısını örtüyor
Özgürlük nefes nefese yerleşiyor dudaklarıma

Kardelenler kar altında kalır mı?
Umudu bahara ekle
Yeşert sevdanı güzel günlere
Sis dağılıyor

Hüseyin ORSAY

YAZI

'bu anılar salıncağı
doğrultunca acıyı dünyaya
bir deniz ağacından su çiçekleri gönder'
A.Bariş AĞIR

su çiçekleri toplamış yüzün
gölgeler kuruntusu salkım

yağmur damarı tutmuş dal
çiçeği burnunda kirazdı

öptüm suların kurak ağızını
yeşerdi yatakların gömleği

göz yummuş köprüler ağartısı
kerpiç ten yollar açtı gelincik

geçer bir ara yelincek
günkurusu hevenkler ömür eşiği

kavaklar dolu yelken
yazılar yazın
su dokusun serin kızlar

su çiçekleri toplamış yüzün

Sulhi CEYLAN

ÇIPLAKLIĞIN ÖRTÜSÜ

Ne güzel aklımdan geçenleri
Başkalarının duymaması
Çünkü suçludur insan
En masum olduğunu anlarda

Mecazımı kaybetmiş günler
Zoraki bir gülümsemeye dönüşür
Kıvrandır omurgamdaki yılın
Üpüryan bir figürandır zaman
Mahkeme salonlarında paslı paslı bekleyen

Hâlbuki susmalı insan
Yoksa ölümüne değer bir şey
Asla konuşulmayan bir suçtur üzerimde biriken
Suç ki duvarlara çarpa çarpa büyür
Unutma bedenini mabedin değil
Bedenini mabedin değil

Niyazi Mete GÜRGAN

GİRDAP

Sayıldı
Ne bıraktıysak geriye
Ayuçlarımızdan.
Ayrılığın başka adı yok.
Gün kuruttuk gecelere
Kışlar uzun
Yaşanacak ömür
Kaybolmuş zamanın
Herhangi bir yerinde.
Bizden öncekiler dile gelseler
Anlatsalar keşke
Sonrasını yenilmiş eskilerin
Belki söze değmez
Kağıtlardan düşmüş hatırayı.
Alnımız yorgun
Mürekkep izlerinden
Kurumuş soluklarımız
Sokağa karışan gölgeler gibi
Adımlar nereye götürürse.
Ve küskün sonbaharın
Titreyen yaprakları
Aynı ağacın farklı yerinde
Köküne yakın
Uzak gökyüzüne.
Yine de rüzgarın üstüne
Tohum patlatan çiçekler gibi
Yürüyorum
Bilmeden bir güneş sonrasını.

27.07.2013

ŞİİRSEL OLAYLAR LAFLAR VE ŞEYLER

Oresay Özgür DOĞAN

Gölgesine dalgın bir açık görüş kedisi var, yüzünde incelikler kuşkusuz.

Haydi, anlamı bükelim!

-1. Bu okuma zevki ve hazzı kimsenin dönüp bakmadığı bir dünyaya kapı açıyor. Ruha ve bedene indirilen çok nedenli derin darbe, döngüsel ve zapt edilemez. Sonra herkes derdiyle girer bir şiirden içeri, küçük anlamların isyanından geçip gelerek. Ah şu kâğıdın mürekkebi, tutkusunun namusudur!

0. Ve inanmışlar biçimlendirildi.

1. Lirik, evrimsel şeyler oluyor! Evet, sürdürülebilir yazınsal bir yalnızlık bu. Sürdürülebilir edebi ilişki değerlerinin ırmağı. Şimdi bir çırpıda insanın duvarından bilincin ince eleği... Anlamlandırma Avlusuna geçelim, imgeden hayatı süzelim.

2. Çirkin... Edebiyat Cumhuriyeti(!): Malum şeylerle kol kola girip, sayfalarında mağdur edebiyatı, seccade edebiyatı, övgü edebiyatı, susku edebiyatı, edebiyatın edebiyatını yapan, şeylerin şeylerini paylaşan, uyum kerkenezi sözde "solcu-demokrat" şairler, yuh olsun size! Şiiriniz de batsın, siz de batın! Dedi.

3. Neden, bu coğrafyada yayımlanan hemen her şiir kitabı, incelikli imgelerle örülmüş bireysel ve toplumsal sorunlara değinen, güncelliğini yitirmemiş şiirleri içinde barındırır ki? Neden bütün o kalıp dışı şiirler, okuyucunun aklına ve ruhuna seslenir, hakikatin bir ucundan tutuverir? Neden örneğin acıyı, aşkı ve elbette hüznü kıvamında ve yoğun duygularla işler?

4. "Şunun dediği gibi, bunun dediği gibi..." diyerek ve elbette alıntılanarak sayfalarımı isyanın realist ve sürrealist sütüyle besliyorum. Sonra o her şeyin bir bölümünü, zamanından ve mekânından ve incitmeden okşanmış anlamından sıkı not alarak koparıp, yazılarıma bocalıyorum. Neyse. Biliniz ki ölümcül veya hızla dönüştürücü teknoloji tarafından kuşatılmış küçük bir taşra yaratıcılığıyla kol kola girmiş anarşist ve kaotik tavrım, yorum veya değerlendirme için gerçeği ayırtmaya kalktığımda, okuyucuya büyük bir ustalikle sunduğum övünç kaynağım, ana damarım "çok okuma eylemim" de direniyor ve eleştirimi zenginleştiriyor. -Bölünüyor taş küçük parçalara...- Ve böylelikle aynı yolda aynı şeylere yeni bir ruh katıyorum. Umarım böyle devam ederim. Evet, tanrım, hüznü ve acı edebiyatına bindirilmiş sabrımı, inadımı ve tutkumu koru ve yücelt. Uzamı canlı ve ilgili tutma hevesimi köreltme. Beni ve karşı çıkış yazılarımı, kıskırtma amaçlı yaşayıp giden post modern durumlardan ve kişiye göre kurulmuş eleştiriden uzak tut.

5. Şiirsel dikkat kesilin, menfi bir hâl tezahür etmesin. Karşılama için tatbikat icra olundu mu? Siz avludakiler, olayları olaylarla karşılayın. Sözcüklerin yerini değiştirin

veya bir iki yeni sözcük ekleyin. Konuşun, konuşun: "Honki ponki toni nok, çalona bimbo bori rok, muşi muşi hubobo kozi zok, çiki çiki şayne tiki tak tok."

6. Önce ve sonra içsel ve öznel dünyalar cennetinde şifalı sözcükler, aklın ve düşün terbiyesi. Sonra ne ilke, ne değer ne etik veya ne var oluşun anaforları! Hep, yüze yama, yamaya yüz. Siz orada mıydınız büyük saflığın içinde kıldan ince! Düşünme, incinme! Say ki şiir deveye kulak veya kulakta deve.

7. Şey... Olmadı, durmanın, susmakla aynı bir şey olduğunu söyle, sürecin içine katılıveririm. Acaba biraz daha beklemem mi? Yoksa derinlikli gelenekten üpnlü bir iki şairden kıymeti yüksek birkaç özlü dizıyla bu ağaç ayaklanmasının ruhunu mayalandırıp kabartsam mı? Soru... Şu marifetli küresel maviş tavır acaba hangi ırmağın olmadı hangi düşün bir adım daha ilerleyelim alana inmiş hangi şiirsel şenliğin bir incelikler kuşkusudur?

8. Uzun bir uğraştan sonra nihayet sanal avlusuna bağdaş kurdu. Sıcacık. Evet, yeni bir şiir yazdım. Bir "Dinamik Öge"yi ön plana çıkarmak adına telaşlıyım. Çünkü olaylar nedeniyle şiirimi bir türlü paylaşamadım. Bir yandan ayıp olur diyorum, bir yandan ilgisinin atıl kalmasından korkuyorum. Derdimi kime anlatacağım? Dedi. En iyisi uyumlu bir şiir okuyun, üç gün üç gece ezberlenmiş, özleminde kurusun o durmanın yüzdeli anlamı, hani yaramaz. Veya bir toplumsal iyileştirme modeli uydurun. Veya minik boy evrimci bir toplumsal değişme şeysi. İçinde ılımlı güncelleştirilmiş bireyler olsun. Ve örneğin aşağıya, yukarıya, ötelere örnek olsun. Kendi aralarında etkileşim anlaşversinler, ılımlı güzel bir toplumsal yapı ortaya çıkıversin. Ehlileştirilmiş, eşgüdölmüş toplumsal kurumlar, atlar, filan olsun. Toplumsal bilinç, ahlakıyla güneşlensin. İmanlı bir üstyapı olsun. Güller açıversin filan. Demokrasi, gelenekten hayat damarları falan. Bağlar bahçeler yeşillensin. Sonra anlaşılmaz o Taksim, Gezi filan. Sonra sen küs, kimse seni anlamasın filan. Biraz tatil yap filan. Artık şiir de eskisi gibi olmaz, kendini biraz toparlar falan.

9. "Sen bize lazımsın ha, kendine dikkat et." dedi, bir şair diğer bir şaire. Tamamlaştılar.

10. Peki, şiir için de "ara eleman" yetiştirilecek mi?

11. Hep aynı şeyleri mi yazıyorum yoksa hep aynı şeyleri mi söylüyorlar? Neyse. Yine yazayım. "Evet, iki yeni şiire yakalandık. Salt biçime veya anlama dokunan... Acaba şairlerini hangi akımla ilişkilendirsek? Zira bu şairlerin şiirleri kitaptan kitaba olgunlaşıyor. Okuduk, gönendik ve hissettik yaşanmış o duygusallığı. Aynı zamanda, bu şiirler okurun bilincini hedef alıyor; mendebur şeylerin akrebi, toması gibi... Görselliğin en etkili bir biçimde kimliğine kavuştuğu dizeler var karşımızda. Ve dörtlüye kısarak şehvetin yeşelleri. Ve sonra diliyle seslenen imgesellik... Ki biz buna çok önem veriyoruz, temalarla çoğalıyor estetik. Evet, bu genç yenilikçi ve sahici şiirler, solgun ve tetikleyici öyküler taşıyor, yaşamsal alanlara ilişkin çağrışımları ruhuna işleyerek. "Panik Odası" değil şiirlerin yazıldığı mekân, cennetsiz bir yaşam odası." vb. şeyler demeye getirmişler. Al sana yorum veya gaz fişekleri. Ne güzel!

12. Şimdi. Önce korkunç bir sonuç sonra yeni bir başlangıç olan “Acayip Bunalmış İnsan” şeysi de olmasaydı üzerine vişneçürüğü sıkılmış şiir ne yapardı? Neyse. “Ben, Gezi de dâhil güzel memleketimizin akıllı kentlerinde yaşanan çeşitli olaylar hakkında fikir beyan etmek istemiyorum. Çünkü olaylarda ve olayların temelinde çok incitici, hoşgörüsüz, sosyopiskolojik ve sosyoantropolojik, travmatik, yer yer ironik, çoğunlukla alegorik ve kutuplu ideolojik bağnaz şeyler var. Yoksa edecektim. Bu yüzden ben ve benim gibilere önceki diyorlar. Ne kadar ayıp ve hoşgörüsüz.” dedi, sırtını hoşgörülü şeylere, imanlı elektronik tahtalara dayayarak şair kılınmış bir şair.

13. Pencerede göründü. Ve evet, şiirlerimi ilgili kılan, getirip anlamın tam ortasına bırakıveren değerlendirmelere kavuşmanın hazzını yaşamayı seviyorum. Öte yandan bazı ilginç saptamalar da var. Sadece aşk ve hüznün şiirleri yazdığımı söylüyorlar. Neden böyle bir keşmekeşliğin ışığını yakarlar onu da bilmiyorum. Anlamış da değilim. Ben, toplumcu şiirlerimi Baudélaire’dan hevesle o kadim “Melankoli” temasının ve poetikasının içerisinde büyütüyorum. Buna bir tür gizlenmek de diyebilirsiniz. Ve orada dengeleyici her rengin özel ruh halini önemsiyorum. Şiir söz konusu olduğunda sevgi ve duygu-yoğun düşünüyorum. Ama “Korkunç aynayım ben/ Cadının kendini seyrettiği!” Açın gözlerinizi, elit bir kurumsal özveriyle doruğa çıkarılmış yalnızlıkla beslenen şair kişiliğin post modern erken dönem bir dehaya dönüşmesinin estetik fotoğrafıdır işte karşınızda duran ateşli bu gizli özne. “Dünya nemli bir hücreye dönüşünce, orada Umut bir yarasa gibi...” Ah, tanrım sustur beni! Ey melankoli; okur, öncelikle verili olanın kılıcıdır. Onu ağır ağır aynanın önüne çıkarmaya hazır mısın? Gerçeğin lirik bahçesini imleyelim. Ayrıcalıklı oluşturulmuş bir dokunuştan bahsediyorum. Ah, her şair iç cebinde bir boy aynası taşır. Sonra herkesin uzağına o “Estetiğin Dua Kitabı”... Sen bunu başardın ve varsın. Umarım böyle devam ederim, demeye getirdi.

14. Yahu, birisi, diğer birisine, “Şiirinizi severek okudum, elinize ve yüreğinize sağlık. Esenlik ve güzellikler...” Sonra yine bir diğeri, “Paylaştım, eline sağlık.” Diyor. Ne güzel! Nişan, düğün tebriği, telgrafi gibi... Veya günlerini yakasından düşürmüş içselleştirilmiş kapalı eleştirel açık pekiştirici ön cümle.

15. Feysbuk’a bir ihtarname çekmeyi düşünüyorum. Bu arada Ankara ne istiyor, ne bekliyor acaba? Al sana ölümcül bir soru!

Hayat böyle güzeldir işte hep işinize geldiği gibi: "Gak gak ganguri gek."

Artık çekip çıkarsak kâğıdın belleğinden, öğrenilmiş ne varsa: Bizî, o tadı damağına terk edilen oyundan çağıran... Yani sönse o şiirsel uyumun dumansız ateşi, ölse sevimli peri... Ah karşı duruş hep şeytana uyar, önce güzelim huylu buyrukların kanına girer ve tükenir o saf mana... Tükensin... Artık kuşatılmasın "dilini azalan büyüü..."

Sonra seslendi nesnelere, algımızı sevindirmek için...

Yaşam fotoğrafları...

KARA GÜNLER

dönmek üzere
tek başıma çektiğim teker
yarışlara katılacak değilim ama
en azından kendini yenilesin
bir adım ötemizden ağaran günler

yıldızlar çekilmiş gökyüzüne
ayna tutuyor ertesi güne
mevsimlerden aldığım sözcükleri
yan yana getirmek için girdim
kaldırıma basan eşikten içeri

akşam yerinde durur
gün kızım dolaşır gelir evine
kanatlarını bırakır yere
yıllanmak gelmez içinden
dokunduğu yerde kalır parlaklığı

yıl olmadan sayılmaz
geçmişin geleceğine
akşamın gölgesinden başlıyor
bir ufuk çizgisi
güneşi çekiyor ertesi güne

susamlı pide gibi dökmüş elim yüzüm
kepekten yeğni geliyor kara günler bize

ŞEYTAN KARARTMA

ne çok şiir; düpedüz anlam !
simsiyah uçlu duman kaçırıyor
kimse ağlamadığında göğsüm
sonsuzluğa açık gözlerle
ne çok yutar deliliği alnından
yorgun uzanışında muammalar
kardelen giymiş Arap kışı şimdi
ileri itilen közlü topraklar

başından vurulmuş bir prova
sürekli geri alan kendini
şu an yarının başarısızlığı
umudun incilerini döküyor
bunaltısında zafiyet koşulları
engelli kuralların arasında sıkışık
aydınlık günler

bildiğimiz bu ise: şeytan karartma.

“ARAP SONBAHARI” YA DA DÜNYADA “SON” BAHAR

Sevil AVŞAR

Büyük bir nüfusun küresel tüketici olması için diktatörler alaşağı ediliyordu ama diktatörlere tarihte hiç olmadığı kadar ihtiyaç var bugün. Meğer diktatör üretme mevsimi hiç geçmiyormuş. Silah tüccarlarının ellerinde biriken silah stoklarını eritmek için, 11 Eylül'ün intikamı için silah tüketimini kamçılacak yeni senaryolar gündeme taşındı. Dünya çapında sivil tüketiciler üretmek için cemaatler, kimlikler çomakla nasıl harekete geçiriliyorsa, daha tehlikeli bir tüketici türü için de büyük oyunlar tezgâhlanmakta.

Emperyal patronların patronu, uzun süredir fiili olarak birbirleriyle savaşmamış Ortadoğu ve Kuzey Afrika halkları için yıllar önce senaryosu yazılmış bir film sahneye koyuyor 2010'dan beri. Tunus'ta başlayan harekete “Arap Baharı” adını koyarak rezaleti romantik bir şalla örtüyor, kendilerini demokrat zanneden bir avuç kendini bilmezini desteğini de yedeğine alarak bu ülkelerde dilediği gibi at oynatıyor. Patron 11 Eylül'ün intikamını alabilmek; İslam düşmanlığını sıcak tutmak için sürecin baş aktörü olarak özellikle İslam ülkelerinde her an savaşlar çıkaracak adımlar atmakta.

Afrika kıtasının bütününde yaşanan felaket hepimizin malumu. Öteki dünyanın insanlarına biçilen rol kan içinde yüzen figüranlar olmak. Bunu ister ülkeleri birbirleriyle savaşarak, ister bu ülkelerde iç savaşlar çıkararak sağlıyorlar. Figüranlar o ülkelerin muktedirleri ve iç savaşta sinek gibi öldürülen masum halklarıdır. Bu masumlardan en vahşi terör örgütleri oluşturulup provokasyonlarla kıvılcımlar çıkarılmakta kıvam sağlandığında yangın patlak vermekte ve zavallı insanlar oyuna gelmektedir. Büyük bir muhalif güç oluşturmak ve savaşı haklı kılmak için kutsallar üretilmekte ve bu kutsallar uğruna savaşmışları zannettirilmektedir piyonlara.

Sıradan tüketiciye değil tehlikeli bir küresel tüketici kitlesine ihtiyaç duymakta emperyal patronlar bu gün. Tüketilecek pek çok silah birikti ve bunların artık paraya tahvil edilmesi gerekiyor.

Başta Ortadoğu ve Kuzey Afrika olmak üzere Asya'daki küçük ülkeler de dahil edilmekte oyuna.

Latin Amerika'da yıllardır süren talan, dünyanın her bölgesinde nasıl oyunlar oynandığını göstermekte bize. Ancak Ortadoğu ve Kuzey Afrika'daki oyunların farkı, 11 Eylül'ün intikamının alınıyor oluşu. İslam ülkelerindeki insanların zaman içinde kutuplaşması sağlanmakta, bu durumda kutuplara acilen silah gerektiği için en tehlikeli tüketici türü servet akıtmaktadır silah tüccarlarına.

Mekanizma şu: Önce diktatör ve yandaşları sonra karşıtları yani büyük bir muhalif güç üretiliyor; böylece kutuplaşan İslam ülkeleri bırakın emperyal patronlara tehdit olmayı, kendi sümüklerini bile silemeyecek durumda yangının ortasında kalıyor.

Şimdi sümüğümüzün farkına varıp sümüğümüzü silecek mendiller bulabilecek miyiz acaba?

Tüketiciler silahlara, füzelere, radarlara vb talip olacağına mendillere talip olsalar keşke. Keşke en küçük bir esintide sümükleri akmasa, akmasa da mendile bile ihtiyaç duymasalar ve ithal baharlar peşine düşmeseler.... Keşke!..

11Eylül 2013

Utkun BÜYÜKAŞIK

YORGUN NEHİR

1)Uzun bir nehri aktım
Sonra sustum teninde:

a)Nice şarap kanmıştım
Nice aşka değmişim

b)Birden fazla kurşunu
Kendimde denemişim

c)Unutuş:zehirli yılan
Pusuda beklemişti

d)Koynuma aldım onu
Zehrin kustu ömrüme

e)“Otellerde” üstüme
“Aşk_i gece” örtmüştüm

f)Dağlarda tek tek yanan
Ateşler'de sönmüştüm

g)Konakladığım her beden
Geçici istikamet

1)Uzun bir nehri aktım
Sonra sustum teninde.

Mithat ASLAN

BİR TİYATRODUR YAŞAMAK

Toplanmış rıhtım üstünde
Ürününü satmış parasını alamamış köylüler,
Kime küfrettiği belli değil bıçkın şoförler,
Kısık sesli balıkçılar.

Hepsi düşmüş ekmek derdine
Kimisi denizi düşler, kimi yolları,
Toprağı düşler kimisi.
Dünya hali bu parasız olmaz.

Bir tiyatrodur yaşamak.
Koşmak bir şeylerin peşinden,
Kavga etmek, sevmek, sevilmek.
Yarınlarıdır çocukları, çıkmaz akıllarından.

Bitmez acılar, dertler.
Ne öyküler ne filmler geçer.
Bu rıhtım her akşam görür bunları,
Üzülür, bir şey gelmez elinden.

Erkan KARAKİRAZ

VARLIK HIÇLIĞE BİTİŞİR: KÜFLÜ VE

aydınlık yeşil. ağarmış mor gölgeleri çağıldar
uzun uzun. dilerim, hep salınsın rüzgârda, su
damlası ışıklar. örümcek ağından dokunmuş
atlas, doyursun gözlerimin billur karanlığını. nesir
nazıma bitişir: sözsüz ve durgunca. belirsizlikte
hareketlenir su içtiği galaksi. zaaflar zorlar
kapılarını imkânın. düğündür takılıp kaldığım.
lal uyanışı terazinin. italik öteki, geri çekilir, çoğalır
aslından, bükülerek. ıslaktır ağzı anlamın. ten,
tekil kadavrası bilmenin ve dokunmanın.
ey tortusu suskunun, birik ses tellerime,
haykır yaz gecelerinin boğukluğunu. su
yırtılışı ol yaratımın. ölüm dirime bitişir: doruk.
tepinir üstünde simyasının ‘ol!’ un

Onur BAYRAKÇEKEN

ÜTOPYA KIRMIZI

beni vurdular
vuruldu her yerimden
dostumdan dostlarımdan masasından
beni kardeşimin kafasından
sevgilimin saçlarından
vurdular ama düşmedim
bağırardım kırmızı kıpkırmızı
çekmedim ayağımı sokaklardan
binlerce bastım yere binlerce harlandım
köpekler bile ağlıyordu ben ağlamadım

eylül’dü ve kuşlar düşüyordu
ağaçların titrediğini gördüm
yağmur sokağa simsiyah yağıyordu
korktum ama ölmedim
bire böldüm korkumu üçe böldüm
böldüm böldüm bin oldum
her korkuda on bin öfke doğruldu
on binine de omuz verdim
kırmızı bir çizgi olduk caddelerde
kesildikçe uzadık

yine güz ama hâlâ yapraklar ısınıyor
gökyüzü aynı değil
uyan çocuğum
ay kırmızı
yani geceyi yırtıyoruz
doğacak günde rüzgâr bile kırmızı
dimdik ayakta on bin kişi yürüyoruz
yürüten on bin öfkeyiz biz
omuzlarımızda bir ütopyayı taşıyoruz
çocukken aklımızda kurardık
büyüdüğümüz kitaplarda okuduk

ütopya kırmızı
ütopya kırmızı

İstanbul, 10 Eylül 2013

Coşkan Tugay GÖKSU

PALDIR KÜLDÜR DÜNYA

leylaklarda ölüm türküsü
ayakları tozlu
yüksüz
geliyor asası kırılmış Musa
ne yana çevrilsem, benimle
ne yana savrulsam, aksine
bağırsam
bağırsam, çehremi okşayan ellerine

mor menekşelerin
dağ başında örtsem bucaksız gökyüzünü

mavi!
ölümle buluyorsun içimi.
kaldır başımı
turuncuya çalan sümbüllere
haydi, ısıt türkümü!
uzun değil ovaları bizim oraların
türkümüz dağılmaz ellere
bağışla zeytin karanı

ölüm, haykır haykır geliyor
işte!
ellerimden ölüyorum
dindi rüzgâr
paldır küldür akıyor dünya
insanlar, her zaman unutmak üzere.

İbrahim ÇELEBİ

İNTİHAR SÜSÜ

beni bir dağın önüne atmışlar
gecenin hızından görünmeyen
bundan değil sol tarafımın tutmaması
aşk geçirmişim eskiden
ikinci kez yakalanmam
gözlerinize

ne çok seviyorum
sarı, kızıl tonlarında
bahara verilen intihar süsünü

annemden biliyorum
ağlamak gökkuşağı denemesi

hayattan kaçıp yağmura sığınıyorum
mahcup ediyor inceliği

kırmızı rujla parlatıcı
kırıksıklıkları giderici
alt dudacağımıza asılacak adamım
hasılı

Bartın, 07.05.2013

BENDEKİ EYLÜL

Ünsal ÇANKAYA

Ankara, 12 Eylül 1980

Bağcılar'da iki göz odadır ulaşımı kolay, olaylara uzak diye kiraladığımız gecekondumuz...Biz güzel ve güneşli günler geleceğine inanan dört umutlu çocuğuz. O çocuk hallerimizle okullarımıza gidip gelmekte, bırak ülkeyi dünyayı kurtaracak güçte hissetmekteyiz biraz daha can güvenlikli bir mahalleye taşındığımız için.

Bitişikte bu öyküde adı Huriye olacak bembeyaz tenli, güzel mi güzel komşumuz abla var, seviyor bizi okuyoruz diye, uzakta bir lokantada ahçılık yapan adamın karısı. Adam gece çalşıp gündüz uyuduğundan görmüyoruz neredeyse, Selahattin'di adı...yazmasam olmaz, çünkü öyküde insanlar isimleriyle lazım olur...

İki çocukları var, iki göz oda da onların gecekodu...Bir kamyonete sığın eşyalarıyla bizden birkaç gün sonra taşınıldı. İndirmelerine yardım etik-yerleşmelerine de.

Çeşmemiz avluda, ortak kullanıyoruz...Tuvaletler evin hemen dışında-eklemlenmiş odaların dış duvarına..Bizimki solda , onlarınki sağda. Banyomuzu da orda yapmak durumundayız -sobada-tüpte kazan ya da güğümle ısıttığımız suyla ılıştırdığımız kovalarımız var. Girişte ayakkabı çıkaracağımız küçük bir sofa...Tüm kapılar-pencereler biri diğerini tutmayan eski-çıkma malzemelerden...Kireç badanalı biriket evler. Kuvvetlibir rüzgârda muhakkak ki uçverecekler .

Huriye Abla'da türkü dinleyip eşlik ettiği bir küçük radyo ve bir siyah-beyaz televizyon var, bizim evde radyo bile yok... Haberler'den haberdar olmalı insan, o saatte biz de duyalım diye yükseltiyor sesini Huriye ablam.

Zaman zaman çay içmeye gidiyoruz ona hepimiz, çocuklarla oynadığımız için o yemek yapıp-işini çıkartıyor aradan....Oğlu adaşım, bir kızı var, minicik, dünya tatlısı, adını unuttum şimdi... Onun adını anımsamam gerekmiyor öyküde. Umarım bahtı da güzel olmuştur büyüyüp okuyup iyi bir kısmet denk düşüp evlendiyse.

Duvar duvara gecekondumuz, aynı çatının bitişik odalarında yaşıyoruz çünkü... Eli erdikçe oda eklemiş sahibi.

Ucuz, ama öğrenciyisen yine de aileden pahalı... Siyasal'dan Selma, ben ,Gazi'de okuyan erkek kardeşim, benden iki yaş büyük- benimle hukukta artık aynı sınıfta okuyan dayım. Kızlar bir odaya koyduk somyalarımızı, oğlanlar diğer odaya... Soba bizim odada, ders çalışma-okey oynama gibi faaliyetler bizim yanda... Yün yorganlarımız var bereket, üşümüyoruz gençliğin de verdiği enerjiyle... Çay ve sigara ise eklentimiz olmuş nerdeyse.

Henüz okullar açılmadı, ama ben eylül sınavları için erken geldiğimden Ankara'dayım.

Öğrenci harçlıklarımızla alınmış kitaplarımız var kitaplık yaptığımız portakal sandıklarından raflarımızda.

Ders kitaplarımız, teksire yazılı ders notlarımız, yine aynı kâğıda basılı hocaların yıllardır sorduğu sorular ve yanıtlarından oluşan kaynaklarımız.

Girişte bulaşık yıkayacağımız -el yüz yıkayacağımız lavabotaşlık... üzerinde hepimize birer melamin tabak, salata tabağı, birkaç küçük alüminyum tencere ve tava ile küçük tüp... İslenmiş demlik ve çaydanlık-bardaklar bir tepsi ile içerde... Sac sobamızın hemen dibinde. Üşüyünce çatlıyor çünkü bardaklar odada tutmak gerek.

Eylül okul zamanı. Ünsal okula başlayacak, Huriye abla ona çanta aldı-siyah önlüğü, bembeyaz kolalı yakası var. Ben küçük bir defter ve kalem aldım çam sakızı armağan. O gün yemeği de onlarda yedim ve yatmaya eve geçtim. Kitap okudum ve ışığı da kapatmadan uyuyakaldım... Çünkü yere yakın -itsen açılacak

pencerelerde basmadan perdelerimiz var, dışardan bakan içerde kim var görür zaten. Evdeyim-uyanığım diyorum kendimce ışık açık kalınca... Bir önlem-korkmamak için...

Sabaha karşı duvar yumruklanır halde uyandım... Huriye abla bağırıyordu, "Ünsal kalk, darbe oldu"... Pencereye uzandım-başımı çıkarttım açtığım kanattan-onun penceresine doğru baktım, o da aynı şeyi yaptı..."Ne diyorsun ?" dedim. "Bir daha söyle...!"

Söyledi,"asker idareyi ele geçirmiş" işte, kocası sabaha karşı eve gelirken lokantadan, yolların hepsinde asker ve tanklar varmış, kocası Selahattin'in beline dipçikle bir vurmuşlar, "ne işin var bu saatte, sokağa çıkma yasağı yok mu?" demişler... O da lokantada olduğundan izni olduğunu ancak gösterebilmiş...

Neyse, önemli değilmiş ağrısı, çabuk geçermiş... "yavrum öğrencisiniz, ilk sizin evi basar bunlar, saklı-gizli neyiniz varsa yoket" dedi kapattı pencereyi... Nasıl da korumacı, aramızda kaç yaş var oysa...

Öğrenciyiz ya... Potansiyel suçlu sayılacağımızı biliyor kadın... Okuduğumuz okullara bakarsan direk gözaltı...

Sokaklarda firt fiurt bekdü düdüklüleri... Koşaradım geçenlerin ayak sesleri...

İnsan sessizliği dinleyince ürperiyor, yalnızken daha da korkunç o sessizlikte her tıptırtı...

Hepsi hepsi iki kat -dört gözlü portakal sandığında kitaplarımız... Daha çoğu dayımın.

Çünkü onun harçlığı dışında kredi yurtlardan aldığı parası da var. Dedem çiftçi-gelir belirsiz. Biz maaşımı tam yazdık babamın-kardeşime ve bana kredi çıkmadı... Oysa o kadar da iyi halde değiliz-ev kira-kooperatif taksiti, üç okuyan çocuk... Kredi olsa çok daha rahat okuyacaktık.

Baktım kitaplara... Yasak değil hiçbiri... Ama öyle öykülerle doldurulmuştu ki o güne dek kafamız - sen derdini anlatana kadar doksan gün içerdesin... İşkencedesin... Okulumuzdan-eski mahallemizden içeri alınanlardan da haber yok daha. Ben evde tekim. Darbe bekleniyor, her gece sokaklarda biri ölüyor. Başıma bir şey gelse kimse bulamaz beni. Akli çıkar annemin kılıma zarar gelse.

Yalan söyleyemem kimseye, sorsalar "kitaplar dayımın" derim bir de onun başını sokarım derde. Oturdum.

Adını yanlış anlayacakları her romanı -ya..evet romanı-elime aldım, sobayı açtım, üzerine çamaşır kazanımı koydum su dolu...Oturdum, ağlayarak sayfa sayfa yaktım *Dipten Gelen Dalga'ı*, *Paris Düşerken'i*, *Bir Gün Mutlaka'yı*, *Ne Yapmalı'yı*... *Felsefenin Başlangıç İlkeleri* ve bir kaç kitap daha , faşizm, sosyalizm nedir anlamaya çalıştığımız kitaplar arasında. Hepsini ben okumuştum da... dayım yarısını henüz okumamıştı aldığı kitapların...Sonra "12 Eylül'de kitap yakmadım" dedi hep o günleri anlatırken yanımda; ben mahcup, kızarıp , ama "sen köydeydin ki" diyordum yine de, o günleri -güzellikleriyle tabii-bir kez daha yaşamak isteği ağır basarken.

12 Eylül 1980 kimi için terörün aniden sustuğu bayram günü. O güne kadarki süreç kimi için babasını-annesini hapishanelerde, tutukevlerinde arama-ziyaret etme günü.. Kimi için o günden sonrası yetim kalma-kimi için öksüz kalma tarihi... Kimi gözaltında kaybolan evladını hiç bulamadı... Kimi çocuklar anne-baba göremeden büyüdüler o yıllar... Sonsuz sürecek yargılamalarda tutukluydu çoğunluğu, kimileri silah bile kullanmadı, oysa devleti yıkmaya teşebbüsle yargılandılar... Sakat kaldılar işkencelerden, ruhları yaralandı.

13 Eylül'de kimse kimseye merhabalaşmadı ne olur ne olmaz diye... Hangi komşu muhbir kimse anlayamadı ama herkes herkesten kuşkulandır oldu o günler.

12 Eylül 1980 benim için derdimi anlatana kadar ölürüm içerlerde, olmadı sınavlar kaçır-okuldan atılırim kaygısıydı. Hangi arkadaşlarımızı bir daha göremeyeceğiz acaba kaygısıydı. Bundan sonra nasıl yaşanacak kaygısıydı. "Kısa sürede demokrasiye yeniden dönülecek" demişti darbeciler,

döndüler, kendilerine yargılanma yasağı getiren bir Anayasa'yı hazırlattılar Kurucu Meclis'e.

O şeffaf zarflarda mavi hayır pusulasını içimdeki ürküye rağmen atmıştım ilk oy kullandığımda oy sandığına. Unutmadığım ilk cesaret gösterimdi o benim."Anneme nasıl anlattırım bunları, babamın yüzüne nasıl bakarım" düşüncesini, yaktığım romanların utancını ise anımsıyorum hâlâ . Bir de ellerimin derisi yüzülene dek ovalayarak kaynayan kazandaki suyla dördümüzün de çarşaflarını yıkayıp avludaki tüm iplere astığımı...

Gebze, 12 Eylül 2010

Onca iş yükü üzerimdeyken seçim üstüne seçim var birkaç yıldır. Seçim hâkimiyim koca ilçede, üç yüz bin seçmen ve takvime göre aksamayacak işler... Güya seçimler bağımsız hâkimler denetiminde, bilgisayarlar ise SEÇSİS sitemi ile UYAP projesine bağlı ve Adalet Bakanlığı alt yapısı ile Bilgi İşlem Dairesi ile irtibat halinde. Gözlemci geliyor artık ülkemize seçimlerde!

Şimdi herkesin yaşamını yeniden değiştiren-etkileyen bir tarihtir 12 eylül bu başka yılda; bilerek 12 Eylül'ün yıldönümü seçilmiştir siyasi iktidarca. Hesaplaşma adı altında, "darbe ile hesaplaşma"dır plan. 1980 askeri darbe, 28 Şubat askeri muhtıra... Söylem "askeri vesayetten kurtulmak "üzerine...

Sonrası hep düşmanca saldırılar ve hesaplaşma ile geçti insanlar için, 1980 yılındaki mağdurlar yine mağdur oldular üstelik. Bir dönemin askeri düşman görmüşken solda yer alan insanları şimdi din bezirgânları düşman saydılar ve resmen tasfiye harekâtı yürüttüler hepsine.

Ülkeyi siyasi tercihlerine göre şekillendirecek bir Anayasa değişikliği paketi referandumuna sunuldu ve korku kültürü -makarna-kömür rüşvetleri-buzdolabı-fırın dağıtımıyla, insanların oyu için yeminleri alınarak parayla- oylandı.

Öncelikle 12 Eylül 2010 o eski zamanda okuldan atılmamak, hukukçu olmak için mezun olmak gerek deyip, bunun için romanları bile yakan benim içinde olduğum yargı'yı sıfırladı. Yetmez ama evet diyenler vardı, "netekim paşa yargılanacak" diye sevinenler vardı. Makarnaya, kömüre tav olanlar vardı. Oy verdiler.

Oysa hukukun evrensel ilkeleri de vardı-sonra çıkan kanunun suç haline getirdiği eylem ancak o kanundan sonra işlenirse yargılama bir sonuca ulaşırdı. Netekim şimdi paşa paşa ölümü bekliyor netekim paşa ve sağ kalan avanesi... Ama mahkûmiyete evrensel ilkeler engel olacak, "yargılıyoruz işte" ise göstermelik bir zamana yayma bahanesi.

Şimdi ülke otuz yıldır bitmeyen terörün kısılcığında-iktidarın oy çoğunluğu baskısı ve şımarıklığında bir karanlığa gidiyor. O karanlığa giderken de önünü göremez hale geldiğinden konu-komşusu ile savaşacak hale getirildi üstelik... Ve yeter diyen herkesin başına bir şey geliyor artık. Çünkü yaşanan bir karabasan... 12 Eylül"lerin bitmeyen ve süreğen karabasasında uyanmaya çabalayanlara dar edilen günlerdeyiz ayrıca.

Nisan 22 ile başlayan süreç - 2013...Yine Gebze

Dayanamadılar bana, sürdüler, tasfiye planı içindeyim.

Az çalıştığım yalanını yazdılar atanma gerekçeme... Yılda 800 iş görmesi gereken hakim 1041 iş çıkartmışken ve sen yeter ki çalış-ış çıkart çok sayıda, başkaca hiçbir şeye bakmayacağız diyen ilke kararı ile kendileri başarılı saymış ve o karar altında yine kendi imzaları varken ellerinde, utanmadan bana az çalıştın diyen ancak suyun alt başındaki kuzuya suyum bulandırıyor diyen kurtur ve o kurt o kuzuyu yemeye kararlıdır.

28 Şubat ile mağdur olduk demektir iktidar. Düşmanlarıyla hesaplaşacaklardır.

Düşman saydıkları askerlerdir, bir kısım bürokratlardır ve yargıdır. Düşmanla son hesaplarını mahkeme kararları ile vakıflar yasasına aykırı işleyişleri ile Vakıflar Genel

Müdürlüğünce açılan davalarla -yargılanıp-kapatılan vakıflar'ı açarak görecektir. Ülkenin her kesimindeki düşmanla hesaplaşmaları rayına oturmuştur çünkü. Kendine düşman bellediklerinin kimseye düşman olmamasınınsa hiç önemi yoktur onlarca. O tarihte onlara zarar verecek bir etki-yetki makamında değildir, işime hiç siyaset uğramamıştır, ama insanların iyi ve dürüst olmasının filan önemi yoktur vicdanlarında...

Yasanın hazırlığı bitmiş, o sırada o vakıfları kapatmaya karar veren isimler mimlenmiş ve gereken yerlere ulaşmıştır sicil numaraları. O isimler artık sürülecekler arasındadır.

Telefonuma mesaj ulaşır. 22 Nisan. Tatil gününde. İnanmam okuduğum mesaja; "süre-hizmet-performans ve talep gereği kararname kapsamındasınız" demektir her okuyuşumda.

Oysa yeni oluşan HSYK atamalar sırasında kendisi uymak üzere koymuştur o dört ilkeyi -o ilkelere hiç uymaz durumum. Derhal itirazda bulunurum, hani adalet-hani eşitlik diye?! Çıkartmazlar kapsamdan, nedensiz.

Ben neden diye sorar dururum, neden ?

5 mayıs 2013 günü parti grup toplantısında açıklar Başbakan aradığım nedeni.

"Bu 28 şubat ile son hesaplaşmamız " der, "Bu yasa ile açılacaklar ve malları iade olunacak bu vakıfların"...

Sayar beş tane vakıf adı, ben ikincide anlarım niçin atandığımı ve duymam artık diğer vakıfların adını.

GEBZE HİZMET VAKFI'dır benim bir tarihte kapatma kararı verdiğim ve Yargıtay tarafından temyiz üzerine onanmıştır o karar. Ama yoktur yürekleri, atanma nedeni olarak yazamazlar bunu ortaya." Keyfimiz öyle istedi, yapabiliyoruz, yaptık, oldu" ile yürütülmektedir devlette işler.

ŞİMDİ HİZMET ZAMANI'dır sloganları, "durmak yok, yola devam" demektir her bir baş olan ve öyle bir isimle anılmaktadır herkesin -bildiği ama sustuğu- tarikatları... Ama tarikat -bile- dayanamaz kıyım-muhtırayı yayınlar iktidara.. Zaman'la. İnsanlar dayanamaz hale gelirler ve en apolitikler bile baş kaldırır baskıya.

Hukuksal yolları tüketirim bir yandan, içinde vicdanlı olanların sayısına merakla... Yedi insan çıkar aralarından beni anlayan.

Ve "peki!" derim, "sürün; çünkü benim arkamda tarikatım, siyasetim, bağım, bostanım, kollayanım, koruyanım yok, tek başıyım, bana elimizdeki kontrolsüz güçle her şeyi yapabilirsiniz... Ama ben de otuz yılda hukuktan ve insanlığımdan ayrılmadım, boyun eğmem sizlere...

Sürgüne boyun eğmeyen hâkim şimdi emeklidir.

Koca - oğul ve kendisinden oluşan küçük ailesi bir aradadır.

16 Temmuz'dan beri evindedir, başı dik, gönlü rahattır bu öyküyü yazarken sizlere.

En uzun gün, en kısa geceye doğurmuşken annesi Eylül'e yazılmıştır doğum kaydı harman sonrası...

İlkbaharın ilk ayıyla bulmuştur aşkı, Eylül'de evlenmiştir, izindedir o ara askerlik yapan doktor kocası.

Ankara'nın soğuğu soğuk zamanlarıdır, havası zehir, günü zemheri. Ocak sonunda adaylığa başlayıp, beş yıl da Cumhuriyet savcısı olur kura çekerek ve Eylül'de emeklidir hâkimliğinden, çok severek yaptığı.

Yaşamın en eylül zamanıdır hep içinden geçtiği. Umutların çoğu kez darbeye kesildiği.

Ama Eylül artık bir güzellemedir ömrün güzüne; yazılı bir öyküdedir kalışı.

Bu öykü belleğin unutuşa mahkûm olmasından önce yazabilme telaşı.

Acılar öyküyle anımsanmalı, kalan zaman ise güzel yaşanmalıdır.

Gebze, 12 Eylül 2013

ÖLÜMDEN KONUŞALIM

“ölüm büyük biz onunuz
gülen ağızlarımızla”

senin eskiden bakmaların meşhurdur
ne oldu siyahı mı azaldı gözlerimin
merhem kelimesi merhametten gelmiş
yas diye bir yer var sen anlamadın

yarına şimdiki zamandan gidilir
ben duyulan geçmiş zamanım kendime
aşk kilitli kapıları açma sanattır
uzak diye bir yer var sen anlamadın

senden geçerken bana kelimeler alalım
dudak okumakla geçmiyor yalnızlık
imanın şartı altı aşkın şartı tek sadakat
aşk diye bir dert var sen anlamadın

ben ağaç kavuğundan geldim arkadaş
kollarım dallarım gözlerim kuş yuvalarım
en güzel ağlamamı senin cenazene sakladım
kabir diye bir yer var sen anlamadın

gel sana aslı kalabalık bir yalnızlık verelim
yakana takarsın bakarsın lazım olur
bendeki odalara yalnız girilir
çaresizlik diye bir yer var sen anlamadın

ölmüş ölümün şiirini yazacağım
okuma yazma bilmeyen çocuk ellerim
ben herkesin kızımı sen hariç
ölüm diye bir yer var sen anlamadın

Hadi gel ölümden konuşalım**

*rainer maria rilke
**metin altıok

IŞIĞINIZ

1.

Zaman geçmiş, anlar mıyız; üstümüzde
bilmedik tavanlar
ben ellerimi uzattım tutmaya, siz ışıklar aradınız
buldunuz da.

2.

Sizi tanıdım, siz beni
tanımadınız; oysa ne çok fotoğrafımız var
şimdi kurtulamadığım. Bu sonuncu
Amsterdam, siz hiç tanımadığınızı bana
yaslanmış, ceketimde bir şeyler asılı
önümüz sarılı hayat.
Bu, uzak gibi duran geçen kış
nasıl da yan yanayız Galata'da, oysa
beni tanımadınız
ben sizi, ışığınızdan bir adım geriye attım,
tanıdım.

3.

İki gece önce, çocukken
siz yürümüyordunuz dünya gidiyordu
sağınızdan solunuzdan
öyle gördümse ben öyleydi
ilk bilgisayar oyunları gibi
ağaçlar çöp kovaları duraklar geçti yanınızdan.
Işıklarınız yoktu ve
bir sis çanı ensenizde
ne duydunuz ne durdu dünya.

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Garanti Bankası Mudanya şubesi (1050) Hesap No: 6989317 IBAN: TR 35 0006 2001 0500 0006 9893 17
Yayın Adresi	: İncirdibi Sok. Baysan Sitesi No 6 C Blok D. 7 Güzelyalı – BURSA	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalizâde Cad. 7/27 Setbaşı – BURSA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Tülay Elal Muş (Barış Mah. Adalet Sok. Adaletkent Sitesi H Bl. D: 3 Nilüfer – BURSA)		
Yazışma Adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.

